

2480-4

Voortoets Natuurbeschermingswet

Bestemmingsplan Buitengebied 2010

Gemeente Cuijk

Voortoets Natuurbeschermingswet

Bestemmingsplan Buitengebied 2010

Gemeente Cuijk

Datum:

1 september 2010

Projectgegevens:

NAT02-CUY00103-01b

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

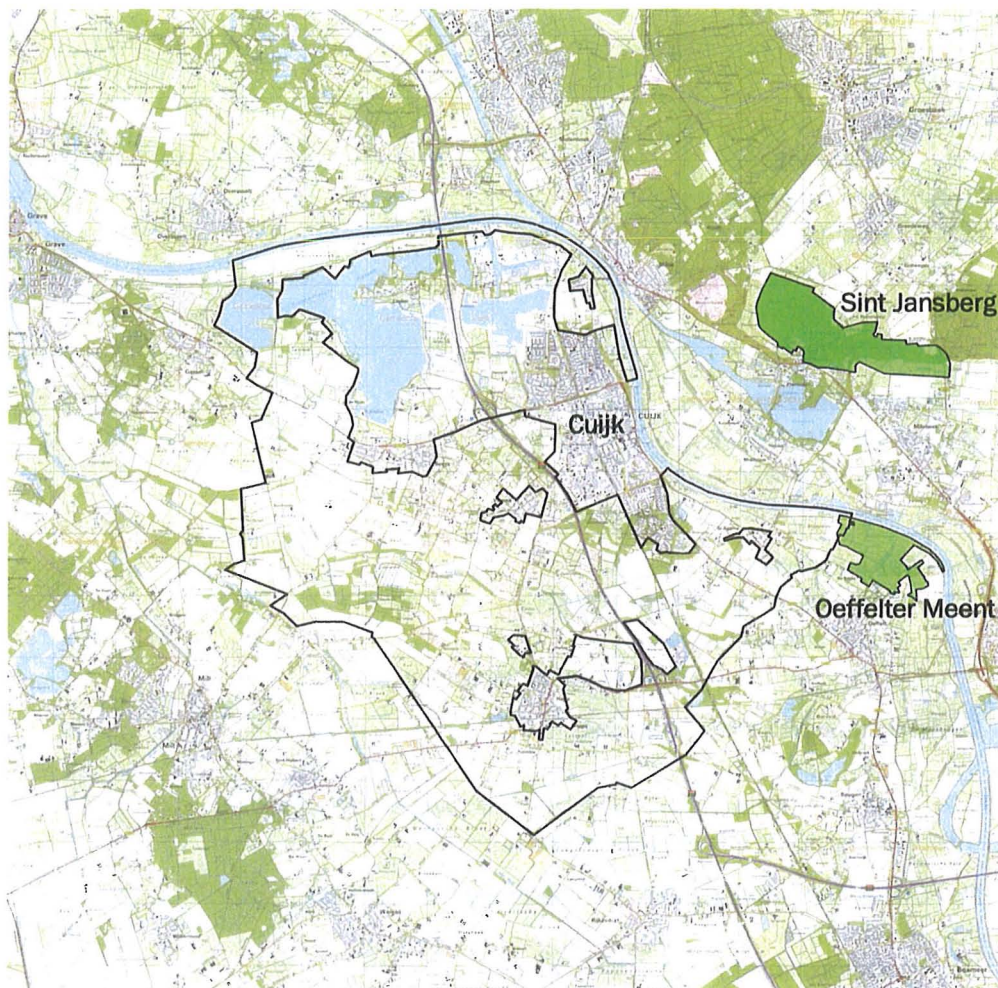
Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel voortoets	1
1.3	Wettelijk kader	1
1.4	Afbakening voortoets	2
1.5	Methode	4
1.6	Leeswijzer	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Oeffelter Meent	5
2.2	Sint Jansberg	7
2.3	Gevoeligheid habitattypen en soorten	7
3	Beoogde ontwikkeling	9
3.1	Plansystematiek en zonering	9
3.2	Bestaand gebruik	10
3.3	Mogelijke ontwikkelingen bestemmingsplan	11
4	Toetsing Natuurbeschermingswet	15
4.1	Werkwijze	15
4.2	Beoordeling ontwikkelingen bestemmingsplan buitengebied	17
4.3	Beoordeling op cumulatieve effecten	28
5	Conclusie, aanbevelingen en beoordeling bevoegd gezag	29
5.1	Conclusie	29
5.2	Aanbevelingen	29
5.3	Beoordeling bevoegd gezag	30
6	Bronnen/literatuurlijst	31
6.1	Boeken en rapporten	31
6.2	Websites	31

Ligging Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied bestemmingsplan buitengebied 2010

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Cuijk is bezig met een herziening van het bestemmingsplan buitengebied. In en in de directe nabijheid van het plangebied zijn twee natuurgebieden aanwezig die beschermd worden door de Natuurbeschermingswet 1998, te weten de Oeffelter Meent en de Sint Jansberg. Deze twee gebieden zijn zogenaamde Natura 2000-gebieden. Om vast te stellen of in het kader van de herziening van het bestemmingsplan buitengebied sprake is van mogelijk negatieve gevolgen op deze beschermde natuurgebieden is voorliggende voortoets uitgevoerd.

1.2 Doel voortoets

Vanuit de huidige Europese en Nationale natuurwetgeving is een initiatiefnemer bij ruimtelijke ontwikkelingen verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden in het plangebied en directe omgeving (de beïnvloedingszone). Het gaat daarbij zowel om beschermde soorten als gebieden.

Het doel van deze voortoets is om inzicht te geven in de kans op mogelijke significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden op basis van de directe en indirecte gevolgen van de ontwikkelingen die het bestemmingsplan buitengebied biedt. Mogelijke effecten op het Natura 2000-gebieden en het (eventueel) vergunningvereiste op grond van de Natuurbeschermingswet worden hierin besproken.

Deze voortoets zal ter beoordeling voor worden gelegd aan het bevoegd gezag, in dit geval de provincie Noord-Brabant en de provincie Limburg.

1.3 Wettelijk kader

In de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998) zijn de bepalingen over gebiedsbescherming uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn definitief in Nederlands recht omgezet. Er zijn twee belangrijke soorten beschermde gebieden:

- De Natura 2000-gebieden, ofwel Habitatrichtlijn- en/of Vogelrichtlijn-gebieden); deze zijn of worden aangewezen op grond van artikel 10a van de Nb-wet 1998.
- De Beschermde Natuurmonumenten; deze zijn of worden aangewezen op grond van artikel 10 van de Nb-wet 1998. Het betreft hier de vroegere beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten, voor zover zij niet in een Natura 2000-gebied vallen.
- Wetlands.

In en in de directe nabijheid van het plangebied is enkel sprake van Natura 2000-gebieden. Voor elk Natura 2000-gebied geldt een afzonderlijk aanwijzingsbesluit waarin het gebied wordt begrensd en waarin de instandhoudingsdoelen zijn vastgelegd. Specifieke instandhoudingsdoelen zijn habitatgebonden of soortgebonden. Per habitattype/-soort is een oordeel gegeven over de landelijke staat van instandhouding.

Deze beoordeling is afkomstig uit het aanwijzingsbesluit en het profielen/doelen-document. Tevens is het belang van het gebied en de daarbij behorende specifieke instandhoudingsdoelen aangegeven. Per Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelen wat betreft de oppervlakte en kwaliteit van het gebied weergegeven. De gebiedsdoelen zijn geformuleerd in termen van behoud, verbetering van de kwaliteit en uitbreiding verspreiding.

De Vogel- en Habitatrichtlijn beschermt Natura 2000-gebieden ook via het principe van 'externe werking'. Externe werking betekent dat de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied niet aangetast mogen worden door ontwikkelingen buiten het Natura 2000-gebied.

Omdat een bestemmingsplan geen ruimte mag bieden aan ontwikkelingen waarvan op voorhand al duidelijk is dat een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet niet verkregen kan worden, dient een toetsing (de voortoets) te worden uitgevoerd. De voortoets verkent of de ontwikkelingen waarin het plan voorziet mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied, dan wel een beschermd natuurmonument. Een voortoets kan drie mogelijke uitkomsten opleveren:

- 1 Negatieve gevolgen doen zich niet voor of kunnen in de verdere uitwerking van het plan worden uitgesloten. Verdere toetsing/beoordeling is dan niet nodig.
- 2 Negatieve gevolgen kunnen weliswaar niet worden uitgesloten, maar leiden zeker niet tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied/beschermd natuurmonument. De provincie kan dan een 'verslechterings- en verstoringstoets' voorschrijven, voordat zij goedkeuring aan het bestemmingsplan verleent.
- 3 Er kunnen negatieve gevolgen verwacht worden die kunnen leiden tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied/beschermd natuurmonument. In dit geval dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd. Hierbij wordt in meer detail de kans op een significant effect beoordeeld.

1.4 Afbakening voortoets

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet (alsmede de Habitat-/en Vogelrichtlijnsoorten) en de soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze rapportage is een toetsing aan de Natuurbeschermingswet en gaat niet verder in op de Flora- en faunawet. In en in de directe nabijheid van het plangebied is enkel sprake van Natura 2000-gebieden.

Deze voortoets zet effecten (van ontwikkelingen waarin het bestemmingsplan buitengebied voorziet) naast gevoeligheden (verbonden aan de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden) en beoordeelt of sprake is van mogelijke negatieve gevolgen. Het betreft hier dus een beoordeling van de geboden ontwikkelingen (met recht, via ontheffing of wijziging) uit het bestemmingsplan buitengebied. Het plangebied is aangegeven op de afbeelding ligging plangebied.

In dit plangebied liggen een drietal landbouwonwikkelingsgebieden (LOG's). De ontwikkeling van deze drie LOG's in het plangebied worden niet meegenomen in deze voortoets. Voor de (eventuele toekomstige) ontwikkelingen binnen de LOG's is/wordt een separaat bestemmingsplan opgesteld inclusief bijbehorende voortoets/PlanMER.

Deze voortoets richt zich op een tweetal Natura 2000-gebieden, te weten de Oeffelter Meent en Sint Jansberg. Deze gebieden zijn in of in de directe nabijheid van het plangebied gelegen. Overige Natura 2000-gebieden liggen verder weg.

Deze voortoets is gebaseerd op de volgende bestemmingsplandocumenten:

- TOE06-CUY00103-01a.
- REG06-CUY00103-01a.
- TEK06-CUY00103-01a.

Bij de beoordeling van de ontwikkelingen is daarnaast uitgegaan van een aantal aannames. Het gaat om de volgende aannames:

- 1 Recreative zoning in het Natura 2000-gebied is of wordt afgestemd op de instandhoudingsdoelen.
- 2 Recreative zoning in het Natura 2000-gebied is voldoende veerkrachtig om kleinschalige veranderingen in de recreatieve druk op te vangen.
- 3 Het bestaand gebruik in het buitengebied is niet vergunningplichtig in het kader van de Nb-wet 1998, tenzij er in het verleden geen Nb-wet-vergunning is verleend terwijl dat wel nodig was geweest, omdat er significant negatieve effecten te verwachten zijn (jurisprudentie 1 april 2009).

Het bestemmingsplan regelt niets over peilverlagingen en dergelijke, aangezien dit een taak van het waterschap is. Ten behoeve van deze voortoets is derhalve aangenomen dat grondwaterstanden en oppervlaktewaterpeilen gehandhaafd blijven en hier vanuit geen effecten op de instandhoudingsdoelen van de betreffende Natura 2000-gebieden aan de orde zijn.

Door de wijziging van de NB-wet (referentiedatum 2004) en de inwerkingtreding van de provinciale verordening stikstof en Natura 2000-gebieden, zijn er voldoende mogelijkheden voor veehouderijbedrijven die willen uitbreiden om binnen de wettelijke kaders te passen¹.

Op 9 juli 2010 hebben Provinciale Staten van Noord-Brabant ingestemd met de 'Verordening stikstof en natura 2000 Noord-Brabant'. De verordening is op 15 juli 2010 in werking getreden. De verordening is van toepassing op alle veehouderijbedrijven in de provincie Noord-Brabant. De verordening is gebaseerd op een convenant dat op 29 september 2009 met diverse partijen is bereikt. Deze partijen zijn de provincie Noord-Brabant, provincie Limburg, Brabantse Milieufederatie (BMF), Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), Stuurgroep Dyna-

1 Advies voortoets bestemmingsplan buitengebied Cuijk, provincie Noord-Brabant, 30 juni 2010

misch Platteland, Brabants Landschap, Limburgs Landschap, Staatsbosbeheer en Vereniging Natuurmonumenten.

Met het convenant en de daaruit voortvloeiende verordening is een balans gevonden tussen de bescherming van waardevolle natuur enerzijds en ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector anderzijds. De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen. Ook gelden er voorwaarden aan het salderen van de uitstoot van ammoniak, via een provinciale depositiebank. Uitvoering van de verordening leidt tot een daling van de uitstoot van ammoniak vanuit de veehouderij en geeft duidelijkheid over mogelijkheden voor agrarische bedrijfsontwikkeling.

Bij deze beoordeling is uitgegaan van effecten die mogelijkwerijs op kunnen treden. De beoordeling zelf is gedaan op basis van literatuurstudie en 'expert judgement'. Ook is de effectenindicator van het Ministerie van LNV benut. Er is geen veldonderzoek uitgevoerd ten behoeve van deze voortoets.

1.5 Methode

De werkzaamheden zijn gericht op het in beeld brengen van de mogelijke effecten van de geboden ontwikkelingen in het bestemmingsplan buitengebied op de instandhoudingdoelstellingen van de Natura 2000-gebied 'Oeffelter Meent' en 'Sint Jansberg'. Dit gebeurt aan de hand van een beschrijving van de huidige en toekomstige situatie. Vervolgens wordt op basis van beschikbare kennis en inzichten informatie aangedragen over de mogelijke effecten die de activiteiten op de instandhoudingdoelstellingen van de kwalificerende habitattypen en soorten kunnen hebben.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de Natura 2000-gebieden en hun instandhoudingsdoelen. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van ontwikkelingen die het bestemmingsplan buitengebied mogelijk maakt. In hoofdstuk 4 wordt voor deze ontwikkelingen bekeken of ze al dan niet een (significant) effect hebben op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Hoofdstuk 5 bevat de conclusies en aanbevelingen.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Oeffelter Meent

Locatiebeschrijving

De Oeffelter Meent is voor een klein deel (westelijk deel) gelegen in het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Cuijk. “De Oeffelter Meent is gelegen op een grofzandige oeverwal van een vroegere rivierloop in de uiterwaard van de Maas. Het gebied wordt doorsneden door een gekanaliseerde beek, de Oeffeltsche Raam, die ter plaatse in de Maas uitmondt. Het omvat een aantal hobbelige graslandpercelen. Het ontstane microreliëf en de overgangen naar meer kleihoudende bodems naar de randen toe hebben een gevarieerde vegetatie doen ontstaan. Op de zomerdijken komt een aan kalkarme bodem gebonden vorm van stroomdalgrasland voor, die in ons land slechts een beperkte verspreiding heeft. Op voedselrijkere en mogelijk iets vaker overstroomde delen komen glanshaverhooilanden voor. Op de laagste delen en op de voormalige puinstortplaats zijn overstromingsgraslanden en ruigtevegetaties aanwezig” (bron: Ministerie van LNV).

Natuurwaarden en instandhoudingsdoelstellingen

De Oeffelter Meent behoort tot het Natura 2000-landschap ‘rivierengebied’. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor twee habitattypen en twee soorten uit de Habitatrichtlijn (tabel 1a en 1b).

Tabel 1a Habitatrichtlijn: kwalificerende habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelen gelden in het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent.

Habitattypen	Instandhoudingsdoel
H6120 Stroomdalgraslanden	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
H6510 Glanshaver- en vossenstaart-hooilanden	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit, glanshaver (subtype A)

Tabel 1b Habitatrichtlijn: kwalificerende soorten waarvoor instandhoudingsdoelen gelden in het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent

Habitatsoort	Instandhoudingsdoel
H1149 Kleine Modderkruiper	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
H1166 Kamsalamander	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie

Natura 2000-gebied Oeffelter Meent

Natura 2000-gebied Sint Jansberg

2.2 Sint Jansberg

Locatiebeschrijving

De Sint Jansberg is op circa twee kilometer van het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Cuijk gelegen. "De Sint Jansberg is een landgoed op het zuidelijk deel van de Nijmeegse stuwwal dat bestaat uit oude loofbossen, naaldbossen en bronnetjesbossen. Karakteristiek voor de stuwwallen zijn de scheefgestelde lagen in de bodem. Bij de slechtdoorlatende lagen treedt het afstromende grondwater uit in de vorm van bron- en kwelzones. In het gebied liggen verschillende brongebieden en veenmoerassen. Aan de voet van het gebied, bij Plasmolen, ligt een moerassige laagte. Er zijn veelal steile hellingen en daardoor scherpe overgangen aanwezig van droog naar zeer nat" (bron: Ministerie van LNV).

Natuurwaarden en instandhoudingsdoelstellingen

In totaal is de Sint Jansberg aangemeld voor zes instandhoudingsdoelen, waarvan vier habitattypen en twee soorten uit de habitatrichtlijn (tabel 2a en 2b).

Tabel 2a Habitatrichtlijn: kwalificerende habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelen gelden in het Natura 2000-gebied St.-Jansberg

Habitatype	Instandhoudingsdoel
H7210 (Galigaanmoeras)	Behoud oppervlakte en kwaliteit
H9120 (Beuken-eikenbos met hulst)	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H9190 (Oude eikenbossen)	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H91E0C (Vochtige alluviale bossen)	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit

Tabel 2b Habitatrichtlijn: kwalificerende soorten waarvoor instandhoudingsdoelen gelden in het Natura 2000-gebied St.-Jansberg

Habitatsoort	Instandhoudingsdoel
H1016 (Zeggekorfslak)	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
H1083 (Vliegend hert)	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie

2.3 Gevoeligheid habitattypen en soorten

Door het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit is een effectenindicator opgesteld. Deze indicator is een hulpmiddel om te bepalen of mogelijk schadelijk effecten optreden op Natura 2000-gebieden door activiteiten. De effectenindicator geeft informatie over de gevoeligheid van alle kwalificerende soorten en habitattypen waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangemeld. Navolgend is een overzicht opgenomen van de gevoeligheid van de beide Natura 2000-gebieden voor versturende factoren. De effectenindicator van het Ministerie van LNV is een hulpmiddel voor initiatiefnemers, vergunningverleners en planmakers, die te maken krijgen met activiteiten in of nabij Natura 2000-gebieden.

De effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke schadelijke effecten ten gevolge van mogelijke activiteiten en plannen kunnen worden verkend. In onderstaande tabel is weergegeven voor welke storingsfactoren de beide gebieden gevoelig zijn.

De Oeffelter Meent

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
*Stroomdalgraslanden	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Kamsalamander	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	...	...	...	...	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig
Kleine modderkruiper	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	...	...	...	...	...	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig

Sint Jansberg

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
*Galigaanmoerassen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Beuken-eikenbossen met hulst	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Oude eikenbossen	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Vochtige alluviale bossen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Vliegend hert	zeer gevoelig	zeer gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	...	...	...	...	gevoelig	niet gevoelig	gevoelig	gevoelig
Zeggekorfslak	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	...	...	...	...	gevoelig	gevoelig	...

1 Oppervlakteverlies

2 Versnippering

3 Verzuring

4 Vermesting

5 Verzoeting

6 Verzilting

7 Verontreiniging

8 Verdroging

9 Vernatting

10 Verandering stroomsnelheid

11 Verandering overstromingsfrequentie

12 Verandering dynamiek substraat

13 Verstoring door geluid

14 Verstoring door licht

15 Verstoring door trilling

16 Optische verstoring

17 Verstoring door mechanische effecten

18 Verandering in populatiedynamiek

19 Bewuste verandering soortensamenstelling

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

■ n.v.t.

... onbekend

Kleine Modderkruiper

Zeggekorfslak

3 Beoogde ontwikkeling

3.1 Plansystematiek en zonering

Het doel van dit bestemmingsplan is het bieden van een actueel, helder, leesbaar, uitvoerbaar en handhaafbaar planologisch-juridisch beleidskader voor het buitengebied van de gemeente Cuijk. Dit kader is gericht op het beheer van bestaande kwaliteiten en functies en het faciliteren van nieuwe kwaliteiten en functies.

Voor wat betreft de zonering van gebieden in het buitengebied gaat het bestemmingsplan buitengebied 2010 uit van de (sub)zonering van de (Interim)structuurvisie en de Verordening Ruimte. Bos- en natuurgebieden zijn bestemd als bos of natuur. Voor deze gebieden is een uitgebreid aanlegvergunningstelsel aangehouden dat uitgaat van de aanwezigheid van floristische of faunistische waarden. Het landbouwgebied in het plangebied is onderverdeeld in een drietal agrarische bestemmingen: 'Agrarisch', 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden' of 'Agrarisch met waarden - Landschaps- en natuurwaarden'. Beide laatstgenoemde gebieden worden gekenmerkt door de agrarische functie en de aanwezigheid van kwetsbare (actuele) landschaps- en/of natuurwaarden, zoals reptielen, planten, broedvogels en struweelvogels. De zonering is bepaald aan de hand van de GHS/AHS (sub)zonering zoals door de provincie is opgesteld op basis van een landschapsonderzoek naar kwetsbare soorten. Hierbij is uitgegaan van actuele waarden.

Bossen met de hoofdfunctie natuur of multifunctionele bossen en zowel grotere boscomplexen die onderdeel zijn van de ecologische hoofdstructuur (EHS) als kleine bosgebiedjes daarbuiten hebben de bestemming bos gekregen.

De bestemming 'Natuur' betreft de gronden die een onderdeel vormen van grotere bos- en natuurcomplexen die onderdeel zijn van de ecologische hoofdstructuur (EHS), maar in tegenstelling tot de bestemming bosgebied bestaan uit grasland-, heide- en moerasvegetaties. Meer dan in bosgebieden ligt hier het primaire doel bij natuurbeheer.

De verschillende functies bedrijf, maatschappelijk, horeca, wonen etc. zijn conform hun functie bestemd.

De toegepaste plansystematiek van het bestemmingsplan heeft geleid tot het navolgende overzicht van de aanwezige bestemmingen (en het agrarisch bouwvlak; dat is als bouwvlak gelegen binnen de agrarische hoofdbestemmingen) uit het bestemmingsplan buitengebied 2010, zoals deze voorkomen binnen de Natura 2000-gebieden, grenzend aan de Natura 2000-gebieden (< 500 m) dan wel verder af gelegen (> 500 m) van de Natura 2000-gebieden.

Bestemming/aanduiding	Binnen Natura 2000-gebied		Grenzend aan Natura 2000-gebied (< 500 m)	Verder af van Natura 2000-gebied (> 500 m)
	Oeffelter Meent	Sint Jansberg	Oeffelter Meent	Oeffelter Meent/ Sint Jansberg
Agrarisch	-	-	-	-
Agrarisch met waarden – Landschapswaarden	-	-	-	-
Agrarisch met waarden – Landschaps- en natuurwaarden	X	-	X	-
agrarisch bouwvlak	-	-	-	X
Bedrijf	-	-	-	X
Bedrijf – Nutsvoorziening	-	-	-	-
Bos	-	-	-	X
Cultuur en ontspanning	-	-	-	X
Detailhandel	-	-	-	X
Groen - Landschapselement	-	-	-	X
Horeca	-	-	-	X
Maatschappelijk	-	-	-	X
Natuur	-	-	-	X
Recreatie	-	-	-	X
Sport	-	-	-	X
Verkeer – Wegverkeer	-	-	-	X
Verkeer – Railverkeer	-	-	-	X
Water	-	-	X	x
Water – Natuurwaarden	-	-	-	X
Water - Vaarweg	-	-	X	X
Wonen	-	-	-	X
Wonen-Woonwagens	-	-	-	X

3.2 Bestaand gebruik

Activiteiten zoals landbouw, recreatie, bedrijventerreinen en infrastructuur die reeds in en rond de Natura 2000-gebieden plaatsvinden vallen onder het begrip 'Bestaand Gebruik'. Het bestaand gebruik is, tot het moment dat beheerplannen voor Natura 2000-gebieden zijn opgesteld, niet vergunningplichtig². Tot het vaststellen van een beheerplan kan het bestaand gebruik dus doorgang vinden en zal geen belemmering vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan buitengebied. In voorliggende voortoets zijn derhalve reeds aanwezige activiteiten niet meegenomen. Ontwikkelingsmogelijkheden, zoals ontheffingen en wijzigingsbevoegdheden, die zijn opgenomen in het bestemmingsplan zijn wel nader bekeken.

² Uitzondering vormt bestaand gebruik dat onomkeerbare schade aan de natuurwaarden zou veroorzaken. Voor dergelijk bestaand gebruik krijgt de minister van LNV een speciale bevoegdheid waardoor het gebruik kan worden aangepast of beëindigd als dit schadelijk is voor de natuur.

NB: Het bestaand gebruik in het buitengebied is niet vergunningplichtig in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) tenzij er in het verleden geen Nb-wet-vergunning is verleend terwijl dat wel nodig was geweest omdat er significant negatieve effecten te verwachten zijn (jurisprudentie 1 april 2009).

3.3 Mogelijke ontwikkelingen bestemmingsplan

3.3.1 Ontwikkelingsmogelijkheden vanuit toegekende bouwblokken

Regeling bestemmingsplan

De belangrijkste bestemmingsplannen die het bestemmingsplan buitengebied 2010 zal vervangen zijn:

<i>Naam</i>	<i>Vaststelling raad</i>	<i>Goedkeuring GS</i>	<i>Inwerkingtreding</i>
Buitengebied 1998	26 oktober 1998	8 juni 1999	
Buitengebied Haps	29 maart 1994	Ged. 15 november 1994	25 november 1997
Beerse Overlaat	4 november 1993	Ged. 21 juni 1994	24 juni 1996

Met betrekking tot deze bestemmingsplannen zijn er daarnaast door de jaren verschillende herzieningen, wijzigingen en vrijstellingen geweest, welke zijn verwerkt in het bestemmingsplan.

Voorgaande betekent dat de bouwvlakken uit die voorgaande bestemmingsplannen reeds waren gebaseerd op de zonering van het provinciaal ruimtelijk beleid. Deze bouwvlakken zijn (grotendeels) ongewijzigd overgenomen in het bestemmingsplan.

Er liggen geen bouwblokken binnen het Natura 2000-gebied Oefelter Meent.

Binnen de bouwblokken is de mogelijkheid aanwezig om bedrijfsbebouwing op te richten. Een uitzondering hierop vormen de intensieve veehouderijbedrijven binnen extensiveringsgebied (reconstructiewetzone) en intensieve geiten- en schapenhouderijen in het gehele plangebied. Voor deze beide type bedrijven is het niet toegestaan om hun bedrijfsbebouwing uit te breiden binnen het bestaande bouwvlak. Hierbij geldt de bouwstop voor intensieve geiten- en schapenhouderijen tot 1 juni 2012.

Mogelijke verstoringsfactor

- Oefelter Meent: verzuring, vermesting.
- Sint Jansberg: verzuring, vermesting.

3.3.2 Ontwikkelingsmogelijkheden door wijzigingsbevoegdheden

Regeling bestemmingsplan

De volgende ontwikkelingen die voor de voortoets relevant zijn worden via een wijzigingsbevoegdheid door het bestemmingsplan mogelijk gemaakt.

- 1 Vormverandering van bestaande agrarische bouwvlakken, met uitzondering van intensieve veehouderijen in extensiveringsgebied (reconstructiewetzone).
- 2 Uitbreiding van bestaande bouwvlakken.

Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor de uitbreiding van het bouwblok bij agrarische bedrijvigheid, op voorwaarde dat de in het gebied aanwezige waarden niet onevenredig worden aangetast. Met deze wijzigingsbevoegdheid kunnen agrariërs hun bouwvlak uitbreiden.

- a Het agrarisch bouwblok mag bij grondgebonden agrarische bedrijven worden uitgebreid tot maximaal 2,5 ha.
- b Het agrarisch bouwblok mag bij paardenhouderijen worden uitgebreid tot maximaal 1,5 ha.
- c Voor intensieve veehouderijen geldt dat:
 - binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren;
 - ter plaatse van de aanduiding 'Reconstructiewetzone - extensiveringsgebied' vergroting niet is toegestaan;
 - ter plaatse van de aanduiding 'Reconstructiewetzone - verwevingsgebied' vergroting uitsluitend is toegestaan tot 1,5 ha op een duurzame locatie, conform de provinciale handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij, waarbij ten minste 10% van het bouwvlak aangewend wordt voor een goede landschappelijke inpassing;
 - ter plaatse van de aanduiding 'Reconstructiewetzone - verwevingsgebied' eenmalige vergroting tot 1 januari 2013 voor bouwvlakken met een bestaand bouwvlak van 1,5 ha of meer en die geheel zijn benut uitsluitend is toegestaan om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen voortvloeiend uit het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij en uit de op grond van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren gestelde eisen;
 - ter plaatse van de aanduiding 'Reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied' vergroting uitsluitend is toegestaan tot 1,5 ha op een duurzame locatie, conform de provinciale handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij, waarbij ten minste 10% van het bouwvlak aangewend wordt voor een goede landschappelijke inpassing;
 - ter plaatse van de aanduiding 'Reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied' eenmalige vergroting tot 1 januari 2013 voor bouwvlakken met een bestaand bouwvlak van 1,5 ha of meer en die geheel zijn benut uitsluitend is toegestaan om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen voortvloeiend uit het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij en uit de op grond van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren gestelde eisen.
- d Het agrarisch bouwblok mag bij glastuinbouwbedrijven worden uitgebreid tot maximaal 3 ha netto kas met uitzondering van bouwvlakken gelegen binnen de GHS.
- e Nieuwvestiging van en omschakeling naar intensieve veehouderij wordt in het bestemmingsplan buitengebied 2010 in principe niet mogelijk maakt.
- f Omschakeling van grondgebonden agrarisch bedrijf naar paardenhouderij.
- g Realisatie van permanente teeltondersteunende voorzieningen.
- h Bestemmingswijziging naar Bos, Natuur, Water of Water - Natuurwaarden.
- i Bestemmingswijziging van agrarisch bedrijf of niet-agrarische functie naar 'Wonen' of 'Gemengd'.

- j Vestiging andersoortig niet-agrarisch bedrijf.
- k Woningsplitsing.

Voor afwijkingen bedoeld bij 1, 2 en 5 geldt de voorwaarde dat er geen onevenredige aantasting mag optreden van bestaande (natuur)waarden in het gebied.

Mogelijke verstoringsfactor

- Oefelter Meent: oppervlakteverlies, verzuring, vermesting, optische verstoring.
- Sint Jansberg: verzuring, vermesting.

3.3.3 Ontwikkelingsmogelijkheden vanuit ontheffingen

Regeling bestemmingsplan

Het bestemmingsplan regelt dat de gemeente bevoegd is ontheffing te verlenen voor ontwikkelingen die licht afwijken van de regels. Het gaat hierbij om algemene en bestemmingsgebonden ontheffingen. De volgende ontwikkelingen die voor de voortoets relevant zijn worden via deze ontheffingsbevoegdheden rechtstreeks door het bestemmingsplan mogelijk gemaakt.

Algemene ontheffingen

- 1 Bouw van openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes etc.
- 2 Realisatie kleinschalig logeren.
- 3 Realisatie kleinschalig kamperen.
- 4 Realisatie paardenbakken buiten bestemmings- of bouwvlakken.
- 5 Regeling voor aan huis verbonden beroep of bedrijf.
- 6 Regeling mantelzorg.
- 7 Sloop/plant bonus regeling.

Bestemmingsgebonden ontheffingen

Voor alle agrarische bestemmingen al dan niet met waarden:

- 1 het bouwen van hogere (bedrijfs)woningen en bedrijfsgebouwen;
- 2 het bouwen van dierenverblijven in de bestemming 'Agrarisch' en in bebouwingsconcentraties;
- 3 het bouwen van een eerste bedrijfswoning;
- 4 het bouwen van bouwwerken ten behoeve van seizoensarbeiders;
- 5 het toestaan van nevenfuncties/verbrede landbouw op een agrarisch bedrijf;
- 6 realisatie teeltondersteunende voorzieningen.

Mogelijke verstoringsfactor

- Oefelter Meent: optische verstoring.
- Sint Jansberg: optische verstoring.

3.3.4 Ontwikkelingsmogelijkheden vrij van aanlegvergunningen

Regeling bestemmingsplan

De volgende werken en werkzaamheden die voor de voortoets relevant zijn worden rechtstreeks door het bestemmingsplan mogelijk gemaakt, omdat ze buiten de verplichting tot het aanvragen van een aanlegvergunning vallen.

- 1 Grondverzet:
 - a Het verzetten of vergraven van grond waarbij het maaiveld over meer dan 100 m² per perceel wordt gewijzigd of het maaiveld zelf met meer dan 0,40 m wordt gewijzigd.
 - b Het omzetten van grond of uitvoeren van bodemingrepen dieper dan 0,60 m-mv.
 - c Grondbewerking tot 0,50 m diepte bij de dubbelbestemmingen 'Waarde Archeologie 4 of 5'.
 - d Overige delen plangebied: grondverzet tot aan de grenswaarden voor aanvraag van een ontgrondingsvergunning.
 - e Het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren.
- 2 Aanbrengen/uitbreiden verharding:
 - a Het verwijderen, aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, anders dan containervelden, voor zover groter dan 100 m² per perceel.
 - b Overige delen plangebied: ten dienste van de geldende doeleinden.
- 3 Werken of werkzaamheden bij bos-, natuur- en landschapselementen
 - a het verwijderen van landschapselementen in het bijzonder de maasheggen;
 - b het aanleggen, dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit van) oppervlaktewateren;
 - c het verwijderen of rooien van bos-, natuur- en landschapselementen en ander opgaand houtgewas zonder agrarische productiefunctie, daaronder begrepen solitaire bomen;
 - d het aanleggen of aanplanten van bos-, natuur- en landschapselementen of ander opgaand houtgewas zonder agrarische productiefunctie;
 - e het aanleggen of aanplanten van hoger dan 1,5 m opgaand of dieper dan 0,45 m-mv wortelend houtgewas met agrarische productiefunctie;
 - f het verwijderen van perceelsindelingen, zoals tot uiting komend in greppels, sloten, steilrand en het verwijderen van paden of onverharde wegen.

Mogelijke verstoringfactor

- Oefelter Meent: oppervlakteverlies, versnippering, verdroging, optische verstoring.
- Sint Jansberg: optische verstoring.

4 Toetsing Natuurbeschermingswet

4.1 Werkwijze

Het bestemmingsplan buitengebied maakt een aantal ontwikkelingen mogelijk. Deze ontwikkelingen en de mogelijke verstoringsfactor(en) zijn in hoofdstuk 3 benoemd. In dit hoofdstuk worden deze ontwikkelingen individueel en cumulatief beoordeeld op hun effect op de instandhoudingsdoelen van de beide Natura 2000-gebieden. Bij deze beoordeling is uitgegaan van effecten die mogelijkwerwijs op kunnen treden. De beoordeling zelf is gedaan op basis van literatuurstudie en 'expert judgement'. Ook is de effectenindicator van het Ministerie van LNV benut. Er is geen veldonderzoek uitgevoerd ten behoeve van deze voortoets.

Bij de effectbeoordeling wordt een ontwikkeling beoordeeld op mogelijke gevolgen voor de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied. Die doelen hebben betrekking op soorten en/of habitats. De beoordeling van de ontwikkelingen leidt tot één van de volgende kwalificaties met het oog op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied:

<i>Kwalificatie</i>	<i>Omschrijving</i>
1 geen negatief effect:	de betreffende ontwikkeling zal geen gevolgen hebben die: - verstorend zijn voor soorten, of - leiden tot verslechtering van de kwaliteit van habitats.
2 geen significant negatief effect:	de betreffende ontwikkeling kan leiden tot: - verstoring van soorten en/of - verslechtering van de kwaliteit van habitats, maar de betreffende ontwikkeling brengt een of meerdere instandhoudingsdoelen niet in gevaar.
3 mogelijk een significant negatief effect:	de betreffende ontwikkeling kan leiden tot: - verstoring van soorten en/of - verslechtering van habitats en wel in zodanige omvang dat een of meer instandhoudingsdoelen in gevaar kunnen worden gebracht.
4 effect onbekend:	er zijn onvoldoende gegevens bekend om een inschatting te kunnen maken van het effect van de betreffende ontwikkeling.

4.2 Beoordeling ontwikkelingen bestemmingsplan buitengebied

Ontwikkelingsmogelijkheden vanuit de toegekende bouwblokken:	Van toepassing bij bestemming	Ligging t.o.v. Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied	beoordeling				toelichting
			geen negatief effect	geen significant negatief effect	mogelijk significant negatief effect	effect onbekend	
Toekenning bestaande bouwblokken	AW-LN	>600 m	X				Binnen deze bestemming zijn bouwblokken relatief strak begrensd. Deze bestemming borduurt voort op de aanduiding GHS-Natuur en GHS-Landbouw. Op ruim 600 m van de Oefelter Meent (en 3.200 m van de Sint Jansberg) ligt een intensieve veehouderij. Deze mag gezien zijn ligging in extensiveringsgebied geen nieuwe bebouwing realiseren binnen zijn bestaande bouwvlak. De eerstvolgende intensieve veehouderijen binnen deze bestemming liggen op ruim 5.500 m van de Oefelter Meent (en 6.500 m van de Sint Jansberg) af. Het merendeel van de intensieve veehouderijen daar is gelegen binnen extensiveringsgebied. De dichtstbijzijnde grondgebonden bedrijven zijn gelegen op een afstand van ruim 5.500 m van de Oefelter Meent (en 6.500 m van de Sint Jansberg). Gezien de ligging en afstand van de bedrijven ten opzichte van de beide gebieden en door het beperken van directe uitbreidingsmogelijkheden, zijn er geen (negatieve) effecten (oppervlakteverlies, verzuring en vermeting) op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden.
Toekenning bestaande bouwblokken	A, AW-L	>900 m	X				Binnen deze bestemming zijn de bouwblokken overgenomen van het nog vigerende bestemmingsplan. Zij zijn destijds iets ruimer begrensd. Deze bestemming borduurt voort op de aanduiding AHS-Landschap en AHS-Landbouw. De dichtstbijzijnde gelegen intensieve veehouderij die bebouwing mag uitbreiden is gelegen op ruim 3.100 m van de Oefelter Meent (en 4.700 m van de Sint Jansberg) ligt een intensieve veehouderij in verwevingsgebied. Het dichtstbijzijnde gelegen grondgebonden bedrijf die bebouwing mag uitbreiden binnen de bestaande bebouwing is gelegen op ruim 900 m van de Oefelter Meent. Door het matig beperken van directe uitbreidingsmogelijkheden (onder andere bouwblokken met forse overmaat) en de afstand tot het meest nabijgelegen wettelijk beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebieden), zijn er geen (negatieve) effecten (oppervlakteverlies, verzuring en vermeting) op de instandhoudingsdoelen van deze Natura 2000-gebieden.

Ontwikkelingsmogelijkheden vanuit de wijzigingsbevoegdheden:	Van toepassing bij bestemming	Ligging t.o.v. Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied	beoordeling				toelichting
			geen negatief effect	geen significant negatief effect	mogelijk significant negatief effect	effect onbekend	
Vormverandering agrarisch bouwvlak	A,AW-L, AW-LN	>600 m	X				Vormverandering kan er niet toe leiden dat een agrarisch bouwvlak binnen een beschermd natuurgebied komt te vallen. Ook kan en mag vormverandering niet leiden tot uitbreiding. Vormverandering van intensieve veehouderijbedrijven in extensiveringsgebieden wordt niet toegestaan (conform de Verordening Ruimte). Ten opzichte van de huidige situatie en mogelijkheden zal er derhalve geen verandering optreden. Er wordt geen negatief effect verwacht (oppervlakteverlies, verzuring en vermesting) en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Bouwblok uitbreiding in oppervlak (intensieve veehouderij)	A,AW-L, AW-LN	>3.100 m	X				Bouwblokuitbreiding ten behoeve van intensieve veehouderij is in het bestemmingsplan enkel toegestaan in het LOG tot 1,5 ha en op duurzame locaties in verwevingsgebied tot 1,5 ha. De dichtstbijzijnde intensieve veehouderij die zou kunnen uitbreiden is gelegen op ruim 3.100 m van de Oeffelter Meent en 4.600 m van de Sint Jansberg. Vergroting boven de 1,5 ha is alleen toegestaan in verwevings- en landbouwonwikkelingsgebied ten behoeve van dierenwelzijn. Voorwaarde voor wijziging is dat er geen milieuhygiënische belemmeringen mogen zijn (onder andere NB wet). Uitbreidingen in het LOG en op duurzame locaties zijn op zichzelf mer-plichtig vanwege de omvang van de uitbreiding. Tevens is een toetsing aan de Natuurbeschermingswet verplicht. Er wordt geen negatief effect verwacht (oppervlakteverlies, verzuring en vermesting) en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Bouwblok uitbreiding in oppervlak (grondgebonden agrarische bedrijven)	A,AW-L, AW-LN	>600 m	X				Bouwblokuitbreiding ten behoeve van grondgebonden veehouderij is toegestaan ten behoeve van de economie, dierenwelzijn en/of milieu. Hierbij mag uitgebreid worden tot 2,5 ha, met uitzondering van een zone van 1.000 m rond de Oeffelter Meent. Binnen deze zone mag worden uitgebreid tot 1,5 ha. Hierbinnen ligt een tweetal grondgebonden bedrijven. Buiten deze zone ligt het eerste grondgebonden bedrijf op ruim 1.800 m van de Oeffelter Meent en 3.400 m van de Sint Jansberg. Voorwaarde voor bouwvlakuitbreiding in het plan-

						gebied is dat er geen milieuhygiënische belemmeringen mogen zijn (onder andere NB-wet). Een toetsing aan de Natuurbeschermingswet verplicht. Er wordt geen negatief effect verwacht (oppervlakteverlies, verzuring en vermeting) en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Bouwblok uitbreiding in oppervlak (glastuinbouw)	A,AW-L, AW-LN	> 3.500 m	X			In en in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent ligt geen glastuinbouwbedrijf. In het plangebied is een drietal glastuinbouwbedrijven gelegen. Bouwblokuitbreiding is enkel toegestaan bij bestemming A en AW-L. De drie bedrijven zijn op een dusdanige afstand gelegen (> 3.500 m) dat bij uitbreiding van het bouwvlak geen sprake is van oppervlakteverlies of optische verstoring van de Oeffelter Meent. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Omschakeling grondgebonden naar paardenhouderij	A,AW-L, AW-LN	> 900 m	X			(Agrarische) bedrijven in het buitengebied mogen omschakelen naar een paardenhouderij. Deze omschakeling kan bij melkveebedrijven onder andere zorgen voor een afname van melkvee op het bestaande bedrijf en daarmee indirect een afname van verzuring in de omgeving van het bedrijf. De omvorming van het grondgebonden agrarisch bedrijf naar paardenhouderij zorgt verder niet voor een verzuring, vermeting of optische verstoring van de kwalificerende soorten en habitattypen van beide gebieden. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Bestemmingswijziging naar Bos, Natuur, Water of Water-Natuur	A,AW-L, AW-LN	Binnen Oeffelter Meent	X			Bestemmingswijziging naar Bos, Natuur, Water of Water-Natuur zal geen of slechts een positieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden. Omvorming naar bos binnen de Oeffelter Meent is vanwege de ligging in de uiterwaarden van de Maas en de bijbehorende eisen (onder andere behoud doorstroming) niet mogelijk. Negatieve effecten door bv. verstoring of verzuring of oppervlakteverlies zijn niet te verwachten. Eventuele ontgrondingen worden buitenplannen geregeld. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Bestemmingswijziging (niet-) agrarisch bedrijven naar Wonen of Gemengd	A,AW-L, AW-LN, B, M, GD, CO, R en S	> 600 m	X			(Niet-) agrarische bedrijven in het buitengebied mogen omschakelen naar de bestemming 'Wonen' of 'Gemengd'. Dergelijke omschakelingen zorgen in de regel voor een afname van verharding, verkeer, verontreiniging, verzuring, vermeting en/of verstoring ter plaatse van en in de omgeving van de ontwikkeling. Dit zal derhalve een positieve invloed hebben op de Natura 2000-gebieden. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.

Realisatie permanente TOV	A,AW-L, AW-LN	> 200 m	X			Permanente teeltondersteunende voorzieningen mogen niet worden gerealiseerd in de uiterwaarden van de Maas en daarmee niet in het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent. Realisatie van dergelijke voorzieningen buiten deze gebieden zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van oppervlakteverlies, verzuring of vermesting op de instandhoudingsdoelstellingen van de beide gebieden.
Bestemmingswijziging niet-agrarisch bedrijf of gemengd naar grondgebonden agrarisch bedrijf	B	> 1.200 m	X			Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor de omschakeling van bedrijven naar agrarische bedrijven (grondgebonden). Dit is aan voorwaarden verbonden. Zo is er een maximaal oppervlak, moeten de aangrenzende gronden bestemd zijn als Agrarisch of Agrarisch met Waarden – Landschapswaarden en mogen de aanwezige (natuur- en landschaps)waarden niet worden aangetast. Ook mogen er geen milieuhygiënische belemmeringen zijn (onder andere NB wet). Dit betekent dat deze wijziging niet kan plaatsvinden in en nabij beschermde natuurgebieden. Op deze wijze wordt voorkomen dat dergelijke wijzigingen gevolgen kunnen hebben voor de natuurwaarden in de beschermde natuurgebieden. Omschakeling naar een grondgebonden bedrijf zonder vee zal niet leiden tot extra verzuring of vermesting van de beide Natura 2000-gebieden. Omschakeling naar intensieve geiten- en schapenhouderij of -veehouderij wordt bij deze bestemmingswijziging in het plangebied niet toegestaan. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.

Ontwikkelingsmogelijkheden vanuit de algemene ontheffingen:

	Van toepassing bij be- stemming	Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied	beoordeling				toelichting
			geen negatief effect	geen significant negatief effect	mogelijk significant negatief effect	effect onbekend	
Bouw van openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes etc.	A,AW-L, AW-LN, BO, N, V	Binnen Oeffelter Meent	X				Op basis van de opgenomen regeling zou binnen de gronden van de Oeffelter Meent nutsgebouwtjes, wachthuisjes etc. kunnen worden gerealiseerd. Er zijn echter voorwaarden van de ontheffing gekoppeld waardoor er geen onevenredige aantasting van de aanwezige waarden mag plaatsvinden. Daarnaast is de aard van het gebied de Oeffelter Meent (maasheggengebied in de uiterwaarden van de Maas) dusdanig dat naar alle waarschijnlijkheid dergelijke bouwwerken niet opgericht zullen en/of mogen worden (vanwege bijbehorende eisen onder andere behoud van doorstroming) en er derhalve geen sprake zal zijn van oppervlakteverlies. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Realisatie kleinschalig logeren	A,AW-L, AW-LN, W	> 600 m	X				Kleinschalig logeren kan plaatsvinden binnen agrarische bouwvlakken en binnen de bestemming wonen'. De logeerplaatsen dienen een plek te krijgen binnen de bestaande bebouwing en mag ten hoogste bestaan uit 5 logeerplaatsen. Hierdoor zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.

Realisatie kleinschalig kamperen.	A,AW-L, AW-LN, W	> 600 m	X				Kleinschalig kamperen kan plaatsvinden binnen agrarische bouwvlakken en binnen de bestemming 'Wonen' onder voorwaarde van een aantal eisen. Het aantal kampeerplaatsen mag niet meer bedragen dan 25. De oppervlakte die gebruikt wordt ten behoeve van het kleinschalig kamperen, mag niet meer bedragen dan 0,2 ha. De gronden die gebruikt worden voor het kleinschalig kamperen dienen direct te grenzen aan het bouwvlak of bestemmingsvlak van het agrarische bedrijf of woning. De in het gebied aanwezige waarden mogen niet onevenredig worden aangetast. Op basis van deze voorwaarden behorende bij de ontheffing en de afstand tot beide Natura 2000-gebieden zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Realisatie paardenbakken buiten bestemmings- of bouwvlakken.	A,AW-L, AW-LN, W	> 600 m	X				Realisatie van paardenbakken kan plaatsvinden binnen het plangebied onder voorwaarde van een aantal eisen. De oppervlakte van de paardenbak mag niet meer bedragen dan 800 m ² . De gronden die gebruikt worden voor de paardenbak dienen direct te grenzen aan het bouwvlak of bestemmingsvlak van het agrarische bedrijf of woning (gelegen op meer dan 600 m van de Oeffelter Meent). De in het gebied aanwezige waarden mogen niet onevenredig worden aangetast. Op basis van deze voorwaarden behorende bij de ontheffing en de afstand tot beide Natura 2000-gebieden zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Regeling voor aan huis verbonden beroep of bedrijf.	A,AW-L, AW-LN, W, B, M, GD, CO, R en S	> 600 m	X				Realisatie van een aan huis verbonden beroep of bedrijf kan plaatsvinden binnen agrarische bouwvlakken en binnen niet-agrarische bestemmingen onder andere 'Wonen' onder voorwaarde van een aantal eisen. De oppervlakte mag maximaal 50 m ² bedragen binnen bestaande bebouwing. De benodigde parkeervoorzieningen voor de (bedrijfs)woning en het beroep of bedrijf worden op eigen terrein gerealiseerd. Op basis van deze voorwaarden behorende bij de ontheffing en de afstand tot beide Natura 2000-gebieden zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.

Regeling mantelzorg.	A,AW-L, AW-LN, B en GD	> 600 m	X				Realisatie van een mantelzorgvoorziening kan plaatsvinden binnen agrarische bouwvlakken en binnen niet-agrarische bestemmingen onder andere 'Wonen' onder voorwaarde van een aantal eisen. De oppervlakte mag maximaal 80 m² bedragen en liggen binnen bestaande bestemmings- of bouwvlak. Op basis van deze voorwaarden behorende bij de ontheffing en de afstand tot beide Natura 2000-gebieden zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
Sloop/plant-bonus regeling.	A,AW-L, AW-LN, B en GD	> 600 m	X				Het betreft de sloop-bonusregeling ter bevordering van de sloop van overtollige stallen en schuren. Bij afbraak mag 15% van de oppervlakte terugbouwen als woning tot maximaal 900 m³ inhoud en/of 300 m² bijgebouw en/of 600 m² voor een bedrijfsgebouw of dat 5% van de te realiseren en over te dragen oppervlakte in de vorm van een plant-bonusregeling ingevuld kan worden. Bij het toepassen van deze regelingen dient als eerste te worden gesloopt (indien noodzakelijk gebruik maken van een wijzigingsbevoegdheid) danwel groen aangeplant te worden, waarna via ontheffing de verruiming van de woning en/of bijgebouwen kan plaatsvinden. De regelingen zorgen voor een afname aan bebouwing danwel realisatie van groen en een ruimtelijke kwaliteitswinst op de betreffende percelen. Deze ontwikkeling heeft geen gevolgen voor de beide Natura 2000-gebieden. Op basis van deze voorwaarden behorende bij de ontheffing en de afstand tot beide Natura 2000-gebieden zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.

Ontwikkelingsmogelijkheden vanuit
de bestemmingsgebonden ontheffingen:

	Van toepassing bij be- stemming	Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied	beoordeling				toelichting
			geen negatief effect	geen significant negatief effect	mogelijk significant nega- tief effect	effect onbekend	
het bouwen van hogere (bedrijfs)woningen en bedrijfsgebouwen	A,AW- L, AW- LN, W, B, M, GD, CO, R en S	> 600 m	X				Deze ontheffingen kunnen enkel plaatsvinden bij bestaande bebouwing. Gezien de afstand tot beide Natura 2000-gebieden (respectievelijk > 600 m en > 2.800 m) zal er geen sprake zijn van een optische verstoring door verhoging van de bebouwing met 2 tot 4 m. Door de verhoging van de bebouwing biedt het bestemmingsplan ook niet de mogelijkheid voor meer vee in de agrarische bedrijfsbebouwing. Voor de bedrijfsvoering van melkveebedrijven is het houden van dieren op meer dan één bouwlaag niet aan de orde en voor intensieve veehouderij is een regeling opgenomen dat slecht één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren. Op basis van deze voorwaarden behorende bij de ontheffing en de afstand tot beide Natura 2000-gebieden zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
het bouwen van dierenverblijven in de be- stemming 'Agrarisch' en in bebouwings- concentraties	A,AW- L, AW- LN, W	> 1.800 m	X				Realisatie van dieren kan plaatsvinden binnen de bestemming 'Agrarisch' en bebouwingsconcentraties onder voorwaarde van een aantal eisen. Dit betreft onder andere dat de oppervlakte van het perceel waarop dierenverblijven worden gebouwd niet minder mag bedragen dan 0,5 ha. De oppervlakte per dierenverblijf mag niet meer bedragen dan 30 m ² . Gezien de kleine oppervlakte van de bebouwing, de ligging buiten de Natura 2000-gebieden, op een afstand van ten minste meer dan 1.800 m, en de voorwaarden behorende bij de ontheffing zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.

het bouwen van een eerste bedrijfswoning	A,AW-L, AW-LN	> 900 m	X				Realisatie van een nieuwe eerste bedrijfswoning is enkel mogelijk op een bestaand bouwvlak. Er zullen geen activiteiten worden uitgeoefend die zorgen voor een oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg. Er wordt geen negatief effect verwacht en er zullen geen gevolgen zijn voor de instandhoudingsdoelstelling voor de beide gebieden.
het bouwen van bouwwerken ten behoeve van seizoenarbeiders	A,AW-L, AW-LN	> 600 m	X				Aan de realisatie van nieuwe bouwwerken ten behoeve van seizoenarbeiders zijn een aantal voorwaarden gekoppeld. De stacaravans en/of woonunits dienen te worden geplaatst binnen het bestaande bouwvlak. Per bouwvlak zijn maximaal 5 caravans/woonunits toegestaan. De oppervlakte per stacaravan/woonunit mag maximaal 30 m ² bedragen. Gezien de kleine oppervlakte van de bebouwing, de ligging van de nieuwe bouwwerken op bestaande bouwvlakken en de ligging buiten de Natura 2000-gebieden, op een afstand van ten minste meer dan 600 m, en de voorwaarden behorende bij de ontheffing zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg.
het toestaan van nevenfuncties/verbrede landbouw op een agrarisch bedrijf	A,AW-L, AW-LN	> 600 m	X				Aan het toestaan van nevenfuncties/verbrede landbouw is een aantal voorwaarden gekoppeld. De functies dienen onder andere binnen de bestaande bouwvlakken en bebouwing plaats te vinden. Gezien de ligging buiten de Natura 2000-gebieden, de kleinschaligheid van de functies en de ligging op een afstand van ten minste meer dan 600 m van de beide gebieden en de voorwaarden behorende bij de ontheffing zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg.

realisatie teeltondersteunende voorzieningen	A,AW-L, AW-LN	> 200 m	X			De mogelijkheid tot het aanbrengen van deze voorzieningen is binnen en in de directe omgeving (uiterwaarden Maas) van het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent niet mogelijk. Met de toepassing van teeltondersteunende voorzieningen (folies, kappen en dergelijke zijn toegestaan tot een maximumhoogte van 3 m) buiten de voorgenoemde gebieden is geen sprake van oppervlakteverlies van het gebied of afname foerageermogelijkheden van de kamsalamander (poelen en directe omgeving) of kleine modderkruiper (sloten). Gezien de ligging buiten de Natura 2000-gebieden en de ligging op een afstand van ten minste meer dan 200 m van de beide gebieden en de voorwaarden behorende bij de ontheffing zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg.
vestiging andersoortig bedrijf bij niet-agrarisch bedrijven	B	> 1.400 m	X			Niet-agrarische bedrijven in het buitengebied mogen omschakelen naar een andersoortige bedrijfstvorm onder voorwaarden. Het nieuw te vestigen bedrijf mag naar aard en invloed niet meer milieuhinder voor de omgeving opleveren dan de oorspronkelijk toegestane bedrijfstsoort. De vestiging betreft een bedrijf dat is genoemd in de bij de regels bijgevoegde Staat van bedrijfsactiviteiten onder de milieucategorieën 1 of 2. In dit opzicht zijn negatieve effecten niet te verwachten. Gezien de ligging op een afstand van ten minste meer dan 1.400 m van de beide gebieden en de voorwaarden behorende bij de ontheffing zal er geen sprake zijn van oppervlakteverlies of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg.

Mogelijke ontwikkelingen zonder ver- plichting tot aanlegvergunning:	Van toepassing bij be- stemming	Ligging t o v. beschermd natuurgebied	beoordeling				toelichting
			geen negatief effect	geen significant negatief effect	mogelijk significant nega- tief effect	effect onbekend	
beperkt grondverzet	A,AW-L, AW-LN	Bin- nen Oef- felter Meent	X				Het is vrij om in zeer beperkte mate grond te verzetten. Men mag verwachten dat kleinschalig grondverzet binnen deze bestemmingen het beheer van deze gebieden dient en geen nega- tief effect heeft. Voor grondverzet buiten beschermde natuurgebieden, maar beneden de drempel voor een ontgrondingenvergunning, wordt evenmin een negatief effect verwacht of verstoring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg.
beperkte aanbrenging verharding	A,AW-L, AW-LN	Bin- nen Oef- felter Meent	X				Het is vrij om in zeer beperkte mate verharding aan te brengen binnen de bestemmingen bos en natuur (tot 100 m ²). Men mag verwachten dat dit binnen deze bestemmingen het beheer van deze gebieden dient en geen negatief effect heeft. Buiten de bestemmingen bos en na- tuur is verharding toegestaan ten dienste van de geldende doeleinden. Verharding kan leiden tot verminderde infiltratie van regenwater. Verwacht wordt dat deze ontwikkeling in beperkte mate en zeer lokaal zal optreden, zodat geen sprake zal zijn van een negatief effect of versto- ring van de voorkomende beschermde natuurwaarden van het gebied Oeffelter Meent en/of Sint Jansberg.
omzetten grasland in bouwland 2 Werken of werkzaamheden bij bos-, natuur- en land- schapselementen	A,AW-L, AW-LN	Bin- nen Oef- felter Meent	X				Deze mogelijkheid is slechts van toepassing op reeds in gebruik zijnde agrarische gebieden en is niet mogelijk bij de aanduiding 'kwetsbare soorten'. Er wordt daarom geen negatief ef- fect verwacht voor beschermde natuurwaarden.

4.3 Beoordeling op cumulatieve effecten

In de voorgaande paragraaf zijn ontwikkelingen op individueel niveau beoordeeld. Het kan echter zijn dat ontwikkelingen die individueel geen significant negatief effect hebben, dit gezamenlijk wel kunnen krijgen. Daarnaast kan het zijn dat een individuele ontwikkeling geen negatief effect oplevert indien de ontwikkeling in lage aantallen optreedt, maar dat dit verandert indien het aantal boven een bepaalde waarde uitstijgt. In deze gevallen is sprake van cumulatieve effecten.

Vanuit de voorgaande paragraaf kunnen de volgende ontwikkelingen door hun combinatie of door hun omvang in aantal leiden tot een significant negatief effect, terwijl ze dat op individueel niveau niet zullen doen.

De cumulatieve effecten van agrarische activiteiten in het extensiveringsgebied zijn gering. Hier mag niet uitgebreid worden. In het verwevingsgebied moeten agrarische bedrijven voldoen aan het milieubeleid en aan het natuurbeschermsbeleid (Nb-wet). Verwacht wordt dat de uitbreidingen hier gecompenseerd gaan worden door bedrijfsbeëindigingen en intrekking van vergunningen. Rijk en provincie beraden zich momenteel op oplossingen voor deze problematiek, mede naar aanleiding van de jurisprudentie van 1 april 2009. Ook van verschillende kleinschalige uitbreidingen van recreatieve activiteiten wordt geen cumulatief effect verwacht.

NB: Voor het uitvoeren van projecten of handelingen welke significant negatieve effecten kunnen hebben op een Natura 2000-gebied of een ander Nb-wet-gebied (Beschermd Natuurmonument) blijft de vergunningplicht gelden.

5 Conclusie, aanbevelingen en beoordeling bevoegd gezag

5.1 Conclusie

Naar aanleiding van de toegepaste plansystematiek voor het bestemmingsplan zijn in het kader van deze voortoets de volgende zaken geconstateerd:

- Voor dit plan is de subzoning van de (Interim)structuurvisie en de Verordening Ruimte aangehouden.
- Het vestigingsbeleid is gebaseerd op deze subzoning.
- Het aanlegvergunningstelsel is gebaseerd op deze subzoning.
- De percelen nabij/in de Oeffelter Meent zijn bestemd als AW-LN.

De (extra) zoning van de verbeelding is gericht op de bescherming van de aanwezige landschaps- en natuurwaarden in de GHS. Dit sluit goed aan op de bescherming van de Natura 2000-gebieden.

Van veel ontwikkelingen die rechtstreeks door het bestemmingsplan buitengebied mogelijk worden gemaakt, is te verwachten dat ze geen negatief effect zullen hebben op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Er zijn ook geen ontwikkelingen aan te wijzen die op zichzelf of in combinatie (cumulatief) mogelijk kunnen leiden tot verstoring van vogelsoorten en daarom vergunningplichtig zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

Bij toepassing van de ontheffingsbevoegdheid om een verandering van bedrijfsactiviteit toe te staan zal per afzonderlijk geval beoordeeld worden of er al dan niet sprake is van (significant) negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied. De overige ontwikkelingen die rechtstreeks door het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt leiden op individueel niveau naar verwachting niet tot significant negatieve effecten voor de Natura 2000-gebieden.

5.2 Aanbevelingen

Een cumulatie van recreatieve ontwikkelingen kan door hun omvang nauwelijks een (significant) negatief effect op gaan leveren. Het is aan te bevelen deze ontwikkelingen te limiteren via een zoning om dit cumulatieve effect te voorkomen. Overigens zijn de effecten afhankelijk van de recreatiezoning binnen de Natura 2000-gebieden. Een functionele recreatiezoning kan mitigerend werken. Als compensatie kan gewerkt worden aan verbetering van de recreatiezoning buiten de Natura 2000-gebieden, waarbij de recreatiedruk deels verlegd wordt naar gebieden buiten en verder van de Natura 2000-gebieden.

Het bestaand gebruik in het buitengebied is niet vergunningplichtig in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet), tenzij er in het verleden geen Nb-wet vergunning is verleend terwijl dat wel nodig was geweest, omdat er significant negatieve effecten te verwachten zijn (jurisprudentie 1 april 2009). De cumulatieve effecten van agrarische activiteiten in het extensiveringsgebied zijn gering. Hier mag enkel beperkt uitgebreid worden voor dierenwelzijn. In het verwervingsgebied moeten agrarische bedrijven voldoen aan het milieubeleid (BBT) en aan het natuurbeleid (Nb-wet). Verwacht wordt dat de uitbreidingen hier gecompenseerd gaan worden door bedrijfsbeëindigingen en intrekking van vergunningen. Rijk en provincie beraden zich momenteel op oplossingen voor deze problematiek, mede naar aanleiding van de jurisprudentie van 1 april 2009. Voor het landbouwonwikkelingsgebied vindt een separate uitwerking plaats. Deze wordt vooral buitenplans geregeld.

NB: Voor het uitvoeren van projecten of handelingen welke voorkomen in de lijst van beoordelingsplichtige activiteiten blijft de MER plicht gelden.

5.3 Beoordeling bevoegd gezag

Het voortoets natuurbeschermingswet bestemmingsplan buitengebied Cuijk (d.d. 27 mei 2010) is voorgelegd aan het bevoegd gezag, te weten de Provincie Noord-Brabant. De provincie is in de gelegenheid gesteld om zijn of haar op- of aanmerkingen kenbaar te maken. De provincie heeft op 30 juni 2010 een advies over de voortoets uitgebracht (kenmerk NBW 10_28). De opmerkingen vanuit de provincie over de voortoets van 27 mei 2010 zijn verwerkt in voorliggende voortoets. In haar advies heeft de Provincie Noord-Brabant aangegeven dat zij op basis van het bestemmingsplan en de geboden uitbreidingsmogelijkheden op voorhand geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht.

6 Bronnen/literatuurlijst

6.1 Boeken en rapporten

- KNNV Uitgeverij, 2003. Europese Natuur in Nederland, Habitattypen.
- KNNV Uitgeverij, 2004. Europese Natuur in Nederland, Soorten van de Habitatrichtlijn.
- Ministerie van LNV, 2005. Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998.
- Ministerie van LNV, 2005. Handreiking bestemmingsplannen en Natuurwetgeving.
- Steunpunt Natura 2000, 2007. Toepassing begrippenkader Natuurbeschermingswet 1998, intern werkdokument.
- Ministerie van LNV, 2007. Toetsingskader Ammoniak rondom Natura 2000-gebieden.
- Provincie Noord-Brabant, 2010. (Ontwerp) Structuurvisie ruimtelijke ordening en Verordening Ruimte.
- Provincie Noord-Brabant, 2008. Interimstructuurvisie ruimtelijke ordening.
- Provincie Noord-Brabant, 2005. Reconstructieplan Peel en Maas.
- Provincie Noord-Brabant, 2002. Streekplan Brabant in Balans.

6.2 Websites

- Ministerie van LNV (2010). *Natura 2000-gebieden Noord-Brabant*. Geraadpleegd in mei 2010, www.synbiosys.alterra.nl.
- Ministerie van LNV (2010). *Natura 2000-gebieden*, Geraadpleegd in mei 2010, www.minlnv.nl.
- Commissie voor de m.e.r. (2010). *Commissie voor de m.e.r.* Geraadpleegd in mei 2010, www.commissiemer.nl.
- Gemeente Cuijk (2010). *Gemeente Cuijk*. Geraadpleegd in april 2010, www.cuijk.nl.
- LEI (2010). *LEI Wageningen UR*. Geraadpleegd in mei 2010, www.lei.wur.nl.